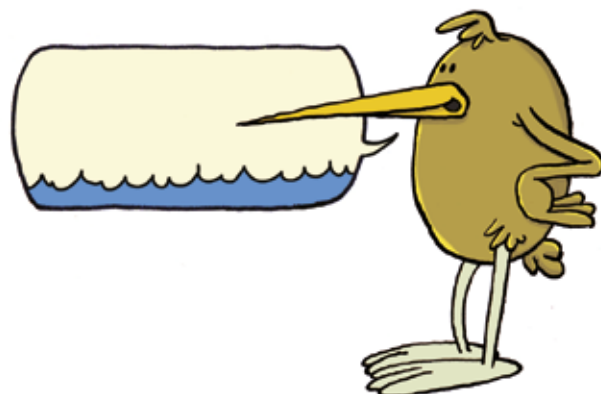
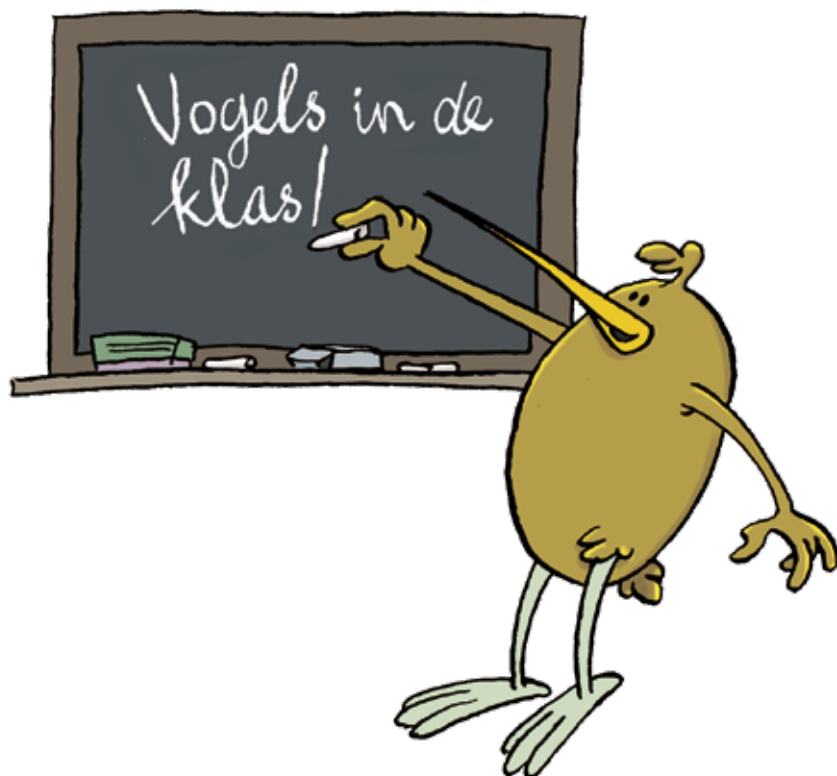

Introductieles

Inhoud in het kort

Voor de groepen 7-8 bieden we, naast verbale activiteiten, een werkblad aan waarmee de leerlingen aan de slag gaan. In deze les activeren de leerlingen hun voorkennis over vogels en maken ze nader kennis met een aantal van de vogels van Beleef de Lente. Wat zijn de kenmerken van een vogel? Wat eten vogels? Waar wonen ze? Waarom is de lente een belangrijke tijd? Aan het eind van de les kiezen de leerlingen welke vogel ze de komende tijd gaan volgen. Leg kort uit dat de leerlingen de komende tijd een vogel gaan volgen. Bekijk bijvoorbeeld een of meerdere [filmpjes](#).

Kerdoelen

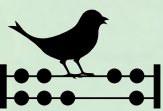
Sluit aan bij de volgende kerndoelen van het domein Oriëntatie op jezelf en de wereld:

- Mens en samenleving, kerndoel 39: De leerlingen leren met zorg om te gaan met het milieu.
- Natuur en samenleving, kerndoel 40: De leerlingen leren in de eigen omgeving veelvoorkomende planten en dieren onderscheiden en benoemen en leren hoe ze functioneren in hun leefomgeving; kerndoel 41: De leerlingen leren over bouw van planten, dieren en mensen en over de vorm en functie van hun onderdelen.

Lesdoelen

- De leerlingen weten aan welke voorwaarden een vogelnest moet voldoen.
- De leerlingen weten uit welke onderdelen het lichaam van een vogel bestaat.
- De leerlingen weten hoe verschillende vogels eten, leven, communiceren, zich voortplanten en wat mogelijke bedreigingen zijn.
- De leerlingen verwonderen zich over het leven van de vogels in Nederland.
- De leerlingen vinden het belangrijk dat vogels beschermd worden.

Vogels in de klas

groep 7/8

Tip: Maak een vogelvoedselslinger om het onderwerp in de groep te introduceren. Welke vogels kennen de leerlingen allemaal? Om de beurt noemen de leerlingen een vogelsoort net zo lang tot niemand meer een nieuwe soort weet. Daarna maken de leerlingen individueel, in kleine groepjes of klassikaal de opdrachten op het werkblad. Bespreek de opdrachten na. De antwoorden staan op pagina 9 en verder.

Benodigdheden

- digibord met internetverbinding om filmpjes te bekijken - als de leerlingen zelfstandig met de materialen aan de slag gaan, hebben ze (per groepje) een apparaat met internetverbinding nodig

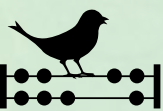
Aanvullende suggesties:

- Gebruik het logboek waarin de leerlingen dagelijks bijhouden wat er in 'hun' nest gebeurt.
- Gebruik de verdiepende onderzoekskaarten: *Eieren en kuikens*, *Geluiden*, *Voedsel en snavels*, *Wonen en nesten* of *Gevaren en bedreigingen*.

Informatie delen

Wanneer je wilt dat alle leerlingen de informatie over de verschillende vogels krijgen, zorg dan dat elke vogel ten minste door één leerling/groepje wordt gevolgd. Maak dan ook afspraken over de manier waarop de leerlingen hun resultaten met elkaar delen. Alle leerlingen die dezelfde vogel volgen, kunnen bijvoorbeeld gezamenlijk een poster maken over 'hun' vogel. Aan het eind van het project presenteren de leerlingen hun posters aan elkaar.

Introductieles

Naam: _____

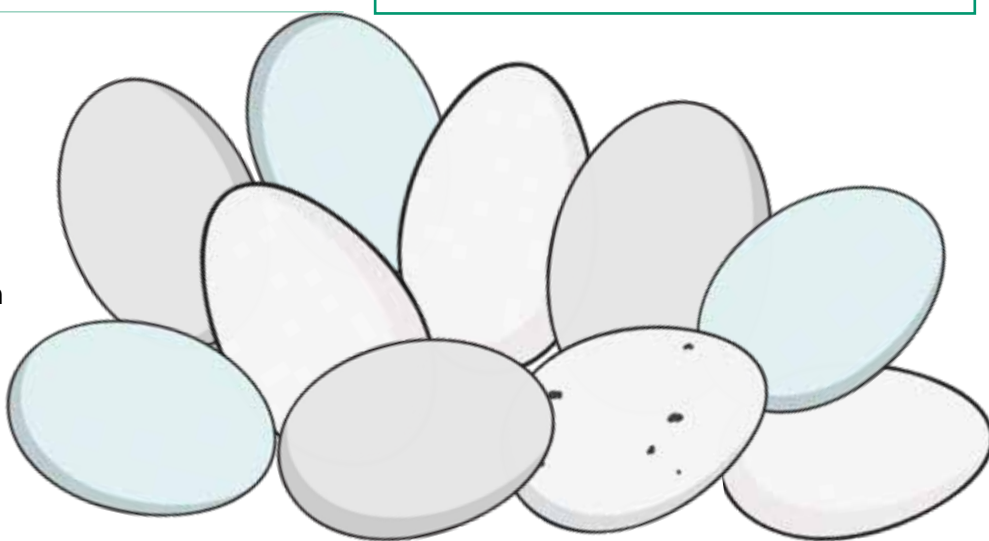
Groep: _____

Dit werkblad hoort bij de website van de **Vogelbescherming**.

Op deze site kun je meekijken in vogelnesten tijdens het broedseizoen van de vogels. Dit is de introductieles. In deze les kies je welke vogel je gaat volgen: de koolmees, de ooievaar, de steenuil of de slechtvalk!

Een woordennest

1. Natuurlijk weet je al best veel over vogels. Aan welke woorden denk jij bij een vogel? Schrijf op elk ei een vogelwoord.

Even voorstellen

- 2a. Weet jij hoe deze vogels heten? Schrijf de namen onder de vogels.

- 2b. Welke eigenschap hoort bij welke vogel? Trek lijnen.

- Deze vogel zie je veel in tuinen.

- De familie van deze vogel werd

beroemd door Harry Potter.

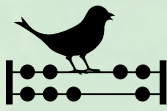
- Deze vogel kan een topsnelheid van

350 kilometer per uur bereiken.

- Deze vogel bouwt graag een nest hoog op

een paal, schoorsteen of een hoogspanningsmast.

2c. Welke vogelsoorten ken je nog meer? Schrijf er zoveel mogelijk op.

2d. Wat is jouw lievelingsvogel? Waarom vind je deze vogel zo bijzonder?

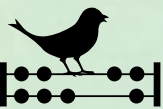
Hotspots

3a. Op welke plekken bouwen vogels graag een nest? Wat hebben ze bijvoorbeeld nodig?

3b. Als je veel vogels wilt zien bij jou in de buurt, naar welke plek zou je dan toe gaan? Waarom daar?

3c. Zie je op het schoolplein vaak vogels? En bij jou in de tuin of in de straat?

3d. Wat zou je kunnen doen om het schoolplein of jouw tuin aantrekkelijker te maken voor vogels?

3e. Elke vogelsoort heeft zijn eigen lievelingsplek. Zet de vogels in deze afbeelding op de goede plek.

Lees wat ze er zelf over zeggen en kijk goed naar de plaatjes. Zet de naam van de vogel in het goede hokje of trek een lijn van de vogel naar de goede plaatjes.

Ik woon graag in tuinen van mensen, maar ook in het bos. Ik eet het liefste rupsen, insecten en zaden die ik in tuinen of bossen vind.

Ik woon op het platteland. Ik eet insecten. Die vang ik al vliegend.

Ik woon langs een beek of rivier. Mijn lievelingseten is vis.

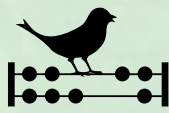

Ik woon op een rots en zoek mijn eten in het bos.

Ik woon op een hoge plek en zoek mijn eten op het platteland.

3f. Waar wonen deze vogels? Zoek het op als je het niet meer weet.

Koolmees

Ooievaar

Steenuil

Slechtvalk

Zoek de verschillen

4a. Als iemand je vraagt hoe een vogel eruitziet, noem je natuurlijk juist de dingen waar je een vogel het beste aan herkent. Wat zijn de kenmerken van een vogel? Noem er minstens drie.

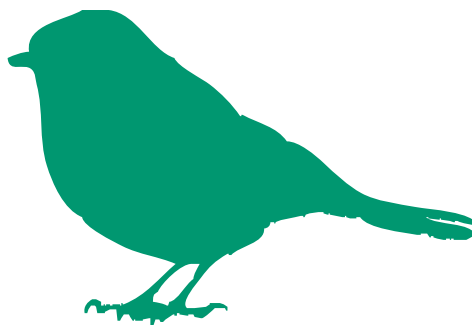
1

2

3

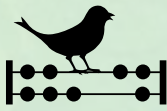
4

5

4b. Mensen en vogels verschillen enorm van elkaar. Maar wist je dat er ook tussen vogels grote verschillen kunnen bestaan? Ga naar de [vogelgids](#).

Vogels in de klas

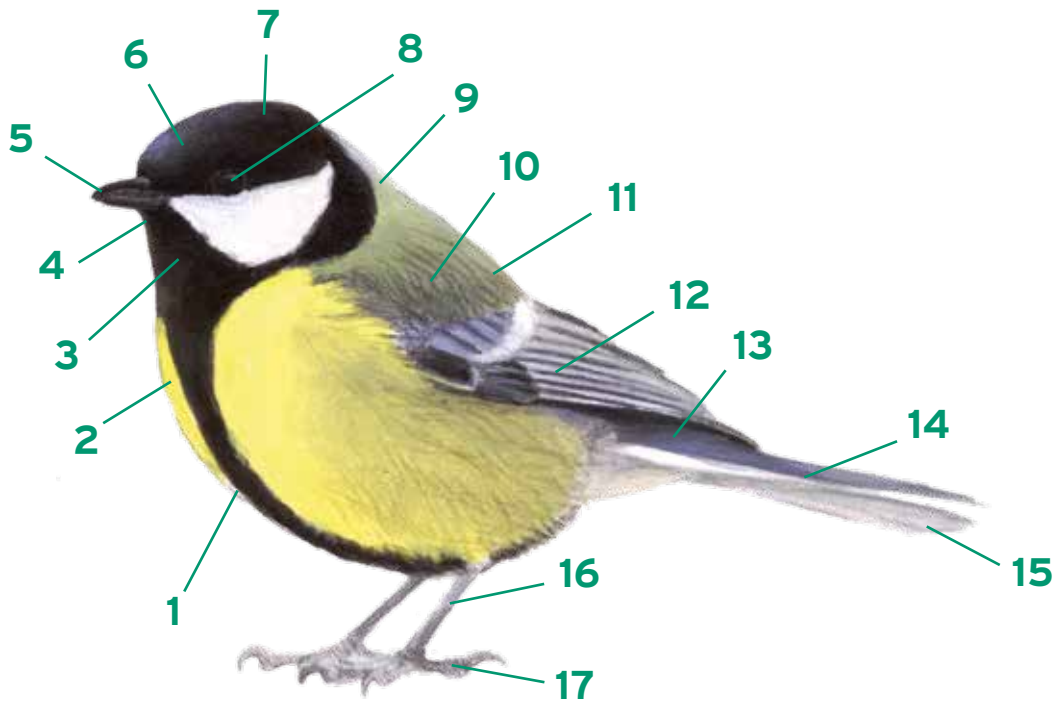
groep 7/8

Kies twee hele verschillende vogels uit om met elkaar te vergelijken. Vul de tabel in.

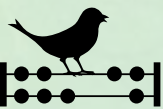
	Naam vogel:	Naam vogel:
Hoe beweegt een ...		
Wat eet een ...		
Welk geluid maakt een ...		
Opvallende uiterlijke kenmerken		
Gemiddelde lengte (van kop tot staart)		

Lichaamsbouw

5. Kijk naar het plaatje van de koolmees. Zet de nummers op de juiste plek.

kruin		
oog		
nek	bovenstaart dekveren	borst
schouder	staart	keel
rug	poten	kin
vleugel	tenen	snavel
stuit	buik	voorhoofd

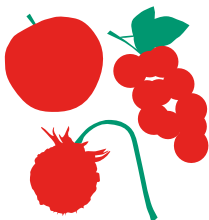

Menukaart

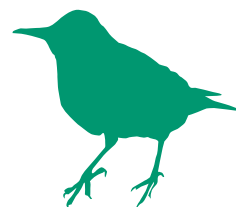
6a. Wat eten vogels allemaal? Bekijk de plaatjes hieronder. Zet een cirkel om alles wat vogels eten.

muis

fruit

spreeuw

spin

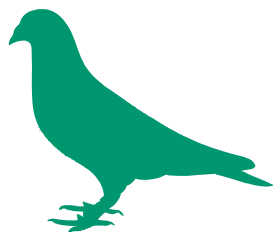
zaden en noten

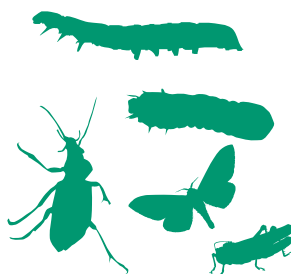
kikker

gras

duif

insecten, larven

vis

veertje

egel

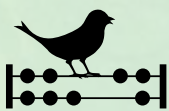
brandnetel

tak met blaadjes

regenworm

6b. Niet alle vogels eten hetzelfde. Kijk in de **vogelgids**. Zoek uit wat deze vogels eten.

Koolmees	Ooievaar	Steenuil	Slechtvalk

Lentekriebels

7a. In de lente hangt Vogelbescherming webcams op in een aantal nesten.

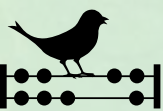
In de winter hangen er geen camera's. Waarom niet?

7b. Wat doen de vogels allemaal in de lente?

7c. Ga naar **website vogelbescherming** en bekijk **hier** minimaal 3 filmpjes.

Wat vind je van de filmpjes? Heb je dingen gezien die je nog niet eerder hebt gezien?

7d. Wat zou jij nog graag over vogels willen weten? Je gaat straks onderzoekskaarten maken. Hier vind je je antwoorden. Kom je er toch niet uit? Stel je vraag dan aan Vogelbescherming! Vul samen met je juf of meester het **vragenformulier** in.

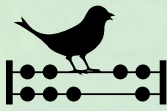
8a. In het broedseizoen worden erg veel kuikens geboren. Bekijk de broedperiode van een koolmees. Als op 1 juni een ei is gelegd, op welke dag komt het ei dan uit? En als een ei op 15 juni is gelegd? Wanneer vliegen de kuikens uit? Reken het uit en vul het schema in.

Ei gelegd op	Uitkomen ei	Uitvliegen jong
1 juni		
15 juni		

8b. Bij de slechtvalken is een vrouwtje 2,7 x zo kort en 33 x zo licht en een mannetje 3,7 x zo kort en 54 x zo licht als een kind van 1 meter 40 en 35 kilo. Hoe lang en zwaar zijn de slechtvalken ongeveer? Maak het schema af.

	Lengte	Gewicht
Kind	140 centimeter	35.000 gram
Vrouwtjesslechtvalk	+/-	+/-
Mannetjesslechtvalk	+/-	+/-

8c. Het vrouwtje is groter dan het mannetje. Een kleine man is 38 cm met een spanwijdte van 90 cm en een grote vrouw is 51 cm lang met een spanwijdte van 110 cm.

Bereken de schaal van het vrouwtje en het mannetje.

Schaal vrouwtje: 1 : _____

Schaal mannetje: 1 : _____

In the picture

9a. De komende dagen volg je een vogel. Alle bijzonderheden houd je bij in een logboek.

Welke vogel kies jij om te volgen?

9b. Waarom kies je deze vogel?

9c. Wat denk jij? Wat gaat er gebeuren?

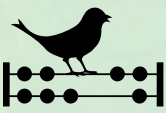
9d. Hoeveel eieren legt de vogel?

9e. Hoeveel dagen duurt het voor de eieren uitkomen?

9f. Hoeveel dagen duurt het voor de kuikens kunnen vliegen?

Kijk als de jongen zijn uitgevlogen nog een keer naar jouw antwoorden. Klopten jouw voorspellingen?

Antwoorden onderzoekskaart

Introductieles

- 2a. Van links naar rechts: koolmees, ooievaar, steenuil, slechtvalk.
- 2b. Koolmees: deze vogel zie je veel in tuinen. Ooievaar: deze vogel kan een topsnelheid van 200 km/u bereiken.
Steenuil: de familie van deze vogel werd beroemd door Harry Potter.
Slechtvalk: deze vogel bouwt graag een nest hoog op een gebouw.
- 3a. Hoog in een boom, in een weiland. Ze hebben onder andere bladeren en takken nodig.
- 3e. **Koolmees:** in tuinen en in het bos.
Ooievaar: hoog in de lucht op een paal in een groot nest.
Steenuil: in/bij boerderijen en in bomen.
Slechtvalk: op een hoge plek.
- 3f. **Koolmees:** in tuinen en in het bos.
Ooievaar: bouwt hoog in de lucht op een paal, schoorsteen of op een hoogspanningsmast.
Steenuil: in/bij boerderijen en in bomen.
Slechtvalk: deze vogel kan een topsnelheid van 350 km/u bereiken.
- 4a. Poten, vleugels, snavels, verendek, fluitgeluiden. 5. 1. buik 2. borst 3. keel 4. kin 5. snavel 6. voorhoofd 7. kruin 8. oog 9. nek 10. schouder 11. rug 12. vleugel 13. stuit 14. bovenstaart dekveren 15. staart 16. poten 17. tenen
- 6a. Vis, schelpdieren, zaden, insecten, larven.
 Grotere vogels eten ook kleinere vogels op zoals spreeuwen en duiven.
- 6b. **Koolmees:** rupsen, andere kleine insecten (tot ongeveer 1 cm lengte), beukennotjes en andere zaden.
Ooievaar: kikkers, muizen, mollen en insecten. Die zoeken ze vooral in weilanden en hooilanden. Maar ze eten ook hagedissen, regenwormen, jonge vogels, aas en afval.
Slechtvalk: steltlopers, eenden, duiven, spreeuwen e.d. In de stad zijn duiven favoriet.
Steenuil: veldmuizen, ook andere kleine zoogdieren, kleine vogels, in mindere mate reptielen en amfibieën, insecten als nachtvlinders en meikevers, regenwormen.
- 7a. Het broedseizoen is na de zomer afgelopen. Er zijn dan geen actieve nesten.
- 7b. Versieren, paren, broeden, kuikens opvoeden.

8a.	Ei gelegd op	Uitkomen ei	Uitvliegen jong
	1 juni	15/16 juni	4/5 juli
	15 juni	29/30 juni	18/19 juli

8b.	Lengte	Gewicht
Kind	140 centimeter	35.000 gram
Vrouwtjesslechtvalk	+/- 51 centimeter	+/- 1060 gram
Mannetjesslechtvalk	+/- 38 centimeter	+/- 648 gram

8c. Schaal vrouwtje: 1 : 7,28. Schaal mannetje: 1 : 5,42.